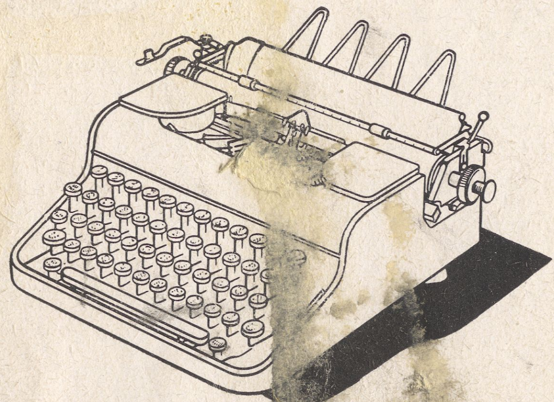

ELITE

KÄYTTÖOHJE

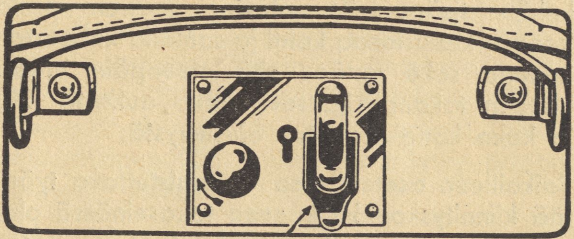

ELITE-koneen käyttökuntoon saamiseksi on huomioittava seuraava: Kunnostaminen

1. avattava kantolaukun kansi kiertämällä avainta oikealle, painettava lukon nuppi oikealle samalla kohottaen kantta ja nostaen sitä taaksepäin.

2. poistettava molemmat koneen sivuille kiinnitetyt lankapidikkeet painamalla niitä vaunun sivuosia vastaan.

Nyt on kone kirjoitusvalmis. Kuitenkin on parempi, jos se irroitetaan aluslevystä ja asetetaan kirjoitettaessa pehmeälle alustalle, esim. filtille. Painamalla molempien käsien peukalolla välinäppäimen päiden kohdalla koneen

kehän sisäpuolella olevien jousien päitä koneen keskisiosaa kohti ja samalla kohottaen konetta sekä vetäen sitä eteenpäin irtoaa koneen takana sijaitseva haka aukosta (29) ja koko kone irtaantuu aluslevystä.

Paikoilleen asetettaessa on muistettava työntää kiinnityskoukku koneen takaseinässä olevaan aukkoon ja koneen jalat aluslaudassa oleviin syvennyksiin ja sitten vasta painettava kone kiinitysjousien taakse.

Ennen koneen sulkemista kantolaukkuun on vaunu asetettava keskikohdalle. Paperipitimen asteikon kohta 40 (keltainen viiva) kirjasinohjaimen kohdalla osoittaa keskikohtaa. Paperinoja (11) käännetään telan päälle.

On varmistauduttava siitä, että kannen lukko on kunnollisesti kiinni, jotta se ei konetta kannettaessa aukeaisi.

Reunus-asennus

Sekä reunusesteet että reunusasetinasteikko ovat ELITE-koneessa asennetut koneen taakse. Ennen paperin koneeseen panoa asetetaan reunusesteet halutulle kohdalle. Reunusasetinasteikko on yhtäpitävä paperipitimen (10) asteikon kanssa. Voidakseen siirtää reunus-

esteitä (27 ja 31), on niiden säppiä (33) painettava alaspäin. Yleensä asetetaan vasen reunuseste (31) asteikon 10 kohdalle kirjoitettaessa kirjelomakkeita ja postikortteja. Oikean reunusesteen (27) paikka määräytyy paperin leveyden mukaan.

Vähän ennen rivin loppua kuuluu kilahdus. Tämän merkin jälkeen voidaan vielä kirjoittaa 8 lyöntiä, sitten ovat näppäimet lukossa. Jos kuitenkin halutaan kirjoittaa halutun reunan yli, niin on painettava rivinpitennysnäppäintä (17), joka irroittaa näppäimet. Kirjoitettaessa vasemman sivureunustan eteen painetaan samaa näppäintä vieden vaunu oikealle.

Paperin koneeseen asettaminen

Ennen paperin koneeseen asettamista käännetään paperinoja (11) taaksepäin ja paperipidin (10) nostetaan ylös. Paperi työnnetään nyt vasemmalla kädellä paperinojan ja telan väliin. Kiertämällä telanuppia (2) joutuu paperi haluttuun asentoon.

Paperipidin lasketaan nyt alas. Jos paperin oikaiseminen on tarpellista, vedetään paperinirroitinvipu (4) eteenpäin. Paperi irtaantuu tällöin ja on helppo siirtää haluttuun asentoon.

Paperinirroitinvipu työnnetään taas paikoilleen.

Kirjoitusriviasteikkoon (9) kiinitetty korttipidin (6) tekee mahdolliseksi korttien ja paksujen paperien kirjoittamisen.

Kirjoittaminen, lyönti

Telan säästämiseksi on suositeltavaa, ellei käytetä jäljennöspaperia, asettaa aina ylimääräinen paperi kirjoitettavan paperin alle. Luonnollisesti on ennen kaikkea varottava kirjoittamasta ilman paperia suoraan telan päälle. Saavuttaakseen sujuvan kirjoitustaidon, on tarpeellista oppia kevyt, joustava ja yhtenäisen lyhyt näppäimen lyönti. ELITE-koneen rakenne soveltuu tällaiseen ja sillä voidaan kirjoittaa hyvin nopeasti.

Kirjaimet, luvut ja merkit on sijoitettu näppäimistöön (36). Aksenttinäppäin on n. s. „kuollut näppäin", s. o. vaunu ei siirry sitä kosketettaessa. Kirjoitettaessa esim. ü ja Ü lyödään ensin aksenttinäppäin ja sitten vasta kirjain. Välimerkit, alleviivaus — ja ajatusviivat on lyötävä keveämmin jotta paperi ei rikkoontuisi.

Isot kirjaimet

Molemmat vaihtonäppäimet (19 ja 22) ovat isojen kirjainten ja ylämerkkien kirjoittamista

varten. Jos jatkuvasti kirjoitetaan isoja kirjaimia tai „ylämerkkeja" (esim. alleviivaus), niin painetaan vaihtolukko (18) alas. Tämä vapautuu jälleen painamalla vasenta vaihtonäppäintä (19).

Vaunun liikunta oikealta vasemmalle saadaan aikaan painamalla näppäimiä tai välilyöntinäppäintä (21). Vaakasuora vaunun liikunta

Liike vasemmalta oikealle saadaan aikaan joko rivinvaihtovipua (14) tai palautusnäppäintä (25) käyttämällä.

Vaununvapauttajaa (3) painamalla voidaan vaunua siirtää molempiin suuntiin.

Viivoitettaessa pidetään lyijykynän kärkeä korttipitimen (6) ja kirjoitusriviasteikon kulmassa. Vaunua työnnettäessä sivullepäin syntyvät vaakasuorat, telaa kierrettäessä pystysuorat viivat. Viivoitus

Rivijärjestys ei synny oikeastaan telanupin kiertämisellä vaan rivinvaihtovivun (14) avulla. Työntämällä sitä oikealle siirtyy vaunu samanaikaisesti oikealle. Halutut rivivälit säädetään rivivälin säätövivun (13) avulla. Kolme erilaista riviväliä on säädettävissä: Pystysuora vaunun liikunta

Rivit	1	1½	3
Rivivälin säätövipu	takana	keskellä	edessä
Rivejä standard-koon sivulla	70	47	35

Tehtäessä korjauksia tai lisäyksiä jo koneesta otetulle lomakkeelle, painetaan rivivälin irroittajaa (1) ja telanuppia kiertämällä saadaan kysymyksessä oleva rivi oikealle kohdalle. Tämä tapahtuu parhaiten yhdistetyllä otteella painamalla oikealla kämmenellä rivivälinirroittajaa (1) samalla kuin etusormi ja peukalo tarttuvat telanuppiin. Kiertoliikkeellä voidaan tela asettaa korjattavain rivinkohdalle, tällöin riviasteikon (9) yläreuna osoittaa kirjoitusrivin. Kirjoitettaessa etukäteen painetuille viivoille tai täytettäessä lomakkeita on edullisinta käyttää telanirroitinta (32). Telan irroittamiseksi painetaan se taaksepäin ja kirjoituksen päätyttyä nostetaan jälleen alkuasentoon, jolloin asennettuna ollut riviväli itsestään palautuu.

Taulutus

Vasemmalla puolella välilyöntinäppäimen vierellä on näppäimistössä pidätysnäppäin (20), jolla joka sarakkeenvalitsimenluisti tahansa voidaan asettaa. Asettaminen tapahtuu sillä

tavalla, että vaunu asetetaan vaununvapauttajan (3) avulla asteikon mukaan haluttuun paikkaan, ja sen jälkeen painetaan pidätysnäppäin alaspäin. Tämän asettamisen jälkeen käytetään taulutusnäppäintä (23), jonka avulla vaunu heti liikkuu paikalleen. Sarakkeenvalitsin on säätävän jarrun kanssa siteessä, ja sillä tavalla vaunun kovaa ja äänekästä iskua estetään. Koneen takapuolella on säppi (28), jolla voidaan purkaa asetetut sarakkeet. Painamalla oikealle sivulle voidaan asettaa vipu purkausasentoon. Purkaus tapahtuu, jos vaunu asetetaan ihan oikealle pidätykseen asti ja painamalla taulutusnäppäintä alaspäin. Vaunu liikkuu silloin vastakkaiseen suuntaan ja samalla kaikki asetetut luistit irroitetaan. Painamalla vipu vasemmalle purkaus poistuu ja nyt voidaan taas uudesti asettaa ja tauluttaa.

Värinauha

Värinauha (13 mm leveä) kiertyy kirjoituksen aikana itsestään puolelta toiselle. KUN TOINEN puolista on tyhjennyt, tapahtuu automaattisesti suunnanvaihto. Värivaihtimen (24) avulla saadaan joko musta tai punainen värinauhanosa käyttöön. Jos värivaihdin asetetaan keskelle, valkoiselle paikalle, on värinauha poissa käytöstä, jolloin voidaan kirjoittaa

vaha- tai kaaviopaperille. Käytettäessä yksiväristä värinauhaa täytyy, yläosan tultua loppuun käytetyksi, vaihtaa puolat, jotta alaosa tulee yläpuolelle.

Värinauhan vaihtaminen

Värinauhaa vaihdettaessa siirretään vaunu suunnilleen paperipitimen asteikon 60 kohdalle. Sitten tartutaan koneen etulevyyn (16)

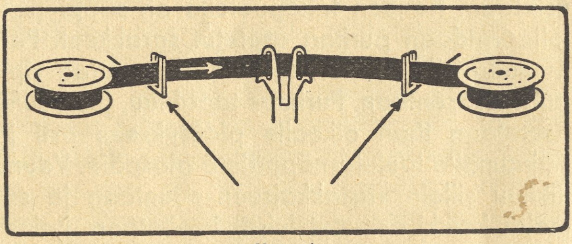

Kuva A

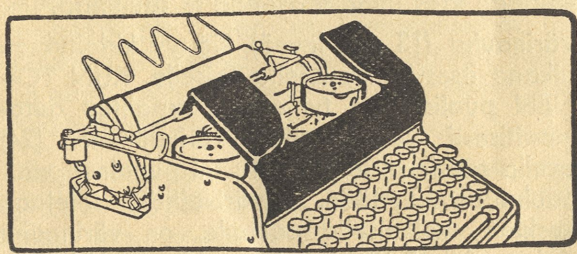

Kuva B

ja käännetään se eteenpäin (kuva B). Etusormella kierretään loppuunkäytetty värinauha toiselle puolalle, joka sitten irroitetaan ja samoin poistetaan nauha värinauhanohjaajista (katso kuvaa A). Tämän jälkeen irroitetaan tyhjä puola koneesta. Nauha irroitetaan tyhjästä puolasta (k. kuvaa C) ja vedetään läpi värinauhahaarukasta (8).

Uuden värinauhan paikoilleenpanossa on huomattava:

1. Uuden nauhan pää kiinnitetään tyhjän puolan koukkuun (k. kuvaa D) ja täysi puola otetaan vasempaan käteen ja oikeassa kädessä olevaan tyhjään puolaan kelataan vähän nauhaa.

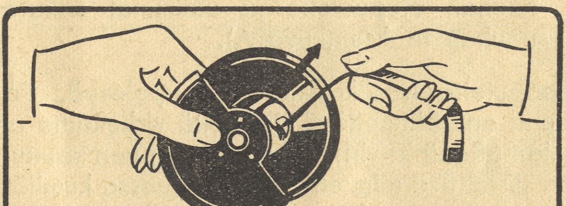

Kuva C

2. Molemmat puolat asetetaan paikoilleen ja nauha pujotetaan molempiin värinauhanohjaajiin ja värinauhahaarukkaan (k. kuvaa A).

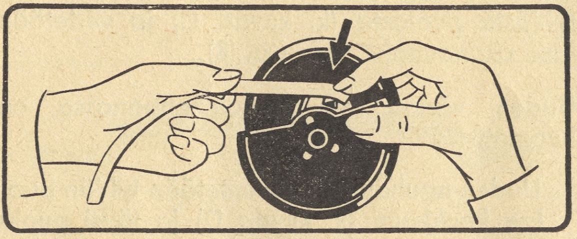

Kuva D

3. Nauha kiinnitetään värinauhahaarukkaan siten että sen keskimäiset sakarat tulevat nauhan etupuolelle ja uloimmat sakarat nauhan taakse (kuva A).

Raaputtaminen

Raaputettaessa käytetään raapelevyä. Paperia on käännettävä siksi, että virhekohta on telan päällä ja virhekohdasta riippuen vaunua on siirrettävä niin, että raaputettaessa kumijätteet eivät putoa koneen sisään. Hiili- ja jäljennöspaperin väliin on pantava paperipala,

koska muuten korjauskohta ilmenee jäljennöksissä tahrana.

Työn päätyttyä on kone säännöllisesti suljettava laatikkoon. Silloin tällöin on sekä koneen ulkopuoli että helposti tavoitettavat kohdat pyyhittävä sekä harjalla että flanellikappaleella. Voidakseen puhdistaa koneen sisäosa on tarpeellista kääntää etulevy ylös. Kirjasimia Hoito

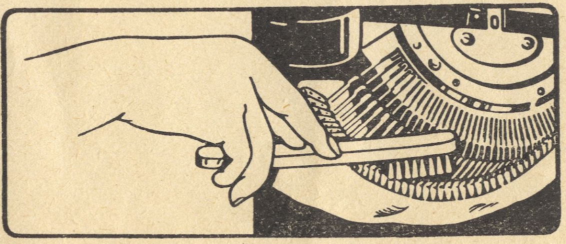

puhdistettaessa on käytettävä erikoista kirjasinharjaa. Harjaa on liikutettava aina ulospäin etulevyn suuntaan. Tarpeen vaatiessa voidaan kirjasinvarsia puhdistaa bensiiniin kostutetulla rievulla.

Segmenttiä, johon kirjasinvarret on kiinnitetty sekä kirjasinohjainta ei saa öljytä.

Kirjoitustelaa saa puhdistaa ainoastaan spriillä, bensiiniä ei saa käyttää, koska se turmelee kumin.

Kun konetta ei käytetä, on suositeltavaa kääntää paperinirroitinvipu (4) ylös, jotta pienet kumirullat eivät jatkuvasti puristautuisi kumitelaa vastaan.

Avataan!

Etukuva

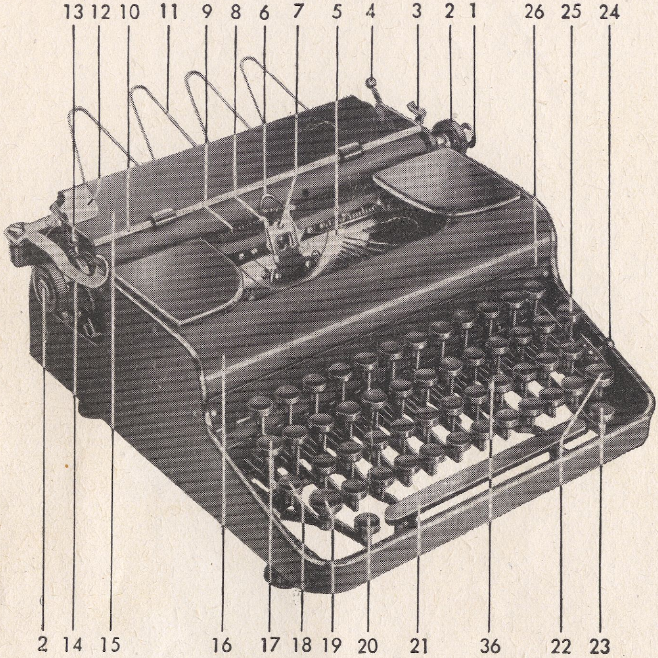

Numeroiden selitys:

1 Rivivälinirroittaja
2 Telanuppi
3 Vaununvapauttaja
4 Paperinirroitinvipu
5 Segmentti
6 Korttipidin
7 Kirjasinohjain
8 Värinauhahaarukka
9 Kirjoitusriviasteikko
10 Paperipidin
11 Paperinoja
12 Paperinohjaaja
13 Rivivälin säätövipu
14 Rivinvaihtovipu
15 Paperinoja
16 Kohotettava etulevy
17 Rivinpitenny-snäppäin
18 Vaihtolukko
19 Vasen vaihtonäp-päin
20 Taulutuksen pidätys-näppäin
21 Välilyöntinäppäin
22 Oikea vaihtonäp-päin
23 Taulutusnäppäin
24 Värivaihdin
25 Palautusnäppäin
26 Etulevyn sarana
36 Näppäimistö

Takakuva

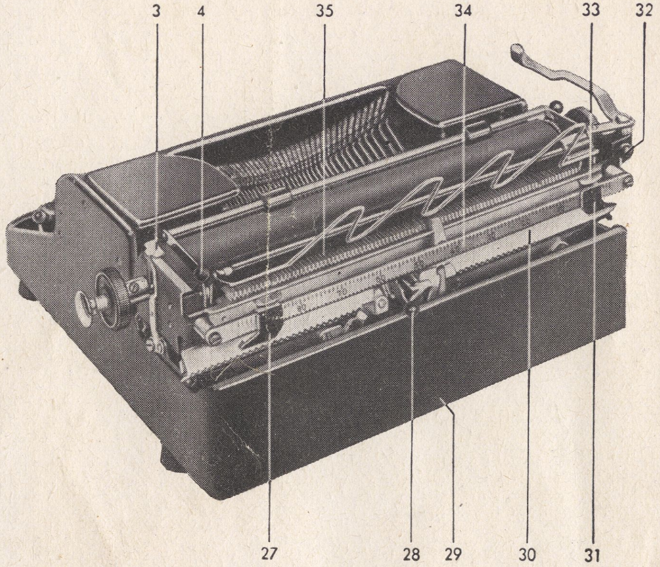

Numeroiden selitys:

3 Vaununirroitin
4 Paperinirroitinvipu
27 Oikea reunuseste
28 Taulutuspur-
kaussäppi
29 Aluslevyn kiinity-
saukke
30 Vaunun kuulalaakeri
31 Vasen reunuseste
32 Telanirroitin
33 Reunusesteen säppi
34 Reunusesteen kisko
35 Taulutusluistitanko

D 690 WA 252

D/V/4/9-4,5 (1211)